

Канкурывраваць толькі добрасумленна

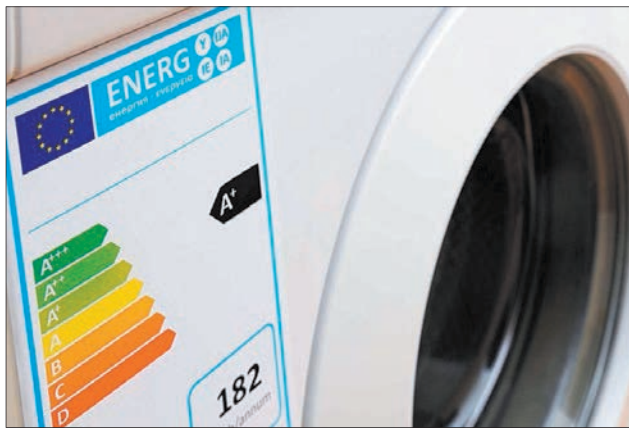
Дзяржстандарт прапанаваў меры па змяншэнні выдаткаў пры сертыфікацыі электратэхнікі

Як патлумачылі ў Дзяржстандарце, у развіццё дзеючых у краіне дакументаў у сферы пацвярджэння адпаведнасці прадукцыі камітэт завяршае распрацоўку тэхнічнага кодэкса ўсталяванай практыкі, які будзе ўтрымліваць шэраг мер па зніжэнні часавых і фінансавых выдаткаў вытворцаў і імпарцёраў на сертыфікацыю электратэхнікі па патрабаваннях энергаэфектыўнасці.

Праект дакумента ўжо размешчаны на сайце камітэта www.gosstandart.gov.by у раздзеле «Ацэнка адпаведнасці». Заўвагі прапановы можна накіроўваць у Дзяржстандарт да 14 снежня 2016 г. на адрас: belst@gosstandart.gov.by.

Так, прадугледжваецца, што пры сертыфікацыі можна будзе выкарыстоўваць пратаколы выпрабаванняў прадукцыі не толькі акрэдытаваных беларускіх лабараторыяў, але і акрэдытаваных лабарато-

рый дзяржаў — членаў ЕАЭС, СНД, іншых замежных дзяржаў, а таксама вытворцаў. Гэтая мера акажа істотны ўплыў пры фарміраванні кошту работ па сертыфікацыі. Акрамя таго, прадугледжваецца вырашэнне пытання і ў частцы аналізу стану вытворчасці пры сертыфікацыі серыйна выпускаемай прадукцыі (тэрмін дзеяння такога сертыфікату складае пяць гадоў). Гэты этап не спатрэбіцца, калі будуць прадастаўлены яго станучыя вы-

нікі пры правядзенні сертыфікацыі серыйна выпускаемай прадукцыі на адпаведнасць тэхнічным рэгламентам Мыйнага саюза на нізкавольнае

абсталяванне і электрамагнітную сумяшчальнасць тэхнічных сродкаў у акрэдытаваных органах па сертыфікацыі дзяржаў ЕАЭС.

— Дыяпазон прапанава-ных мер дазволіць вытворцам і імпарцёрам выбраць прымальны для сябе варыянт доказаў адпаведнасці сваёй прадукцыі патрабаванням па энергаэфектыўнасці і знізіць выдаткі. Можна меркаваць, што імі не змогуць скарыстацца толькі тыя, хто завозіць электратэхніку невядомага паходжання з непацверджанымі характарыстыкамі, тым самым уводзячы ў зман айчынныя спажыўцоў і нядобрасумленна канкуруючы з партнёрамі на рынку, — адзначылі ў прэс-службе Дзяржстандарта.

Віды электратэхнічнай прадукцыі, на якія будзе ўвядзена абавязковая сертыфікацыя, з'яўляюцца найбольш энергаспажывальнымі быта-

вымі ўстройствамі. Купляючы тавар з высокім класам энергаэфектыўнасці з мэтай эканоміі энергарэсурсаў і, адпаведна, платы за іх, спажыўцу важна, каб клас энергаэфектыўнасці сапраўды адпавядаў заяўленаму ў маркіроўцы. «Пры эксплуатацыі, напрыклад, халадзільніка класа А+ плата за спажытую ім электраэнергію будзе ў два разы меншая, чым пры карыстанні халадзільнікам класа В. Для забеспячэння прысутнасці на рынку краіны энергаэфектыўнай прадукцыі з пэўнымі заяўленымі характарыстыкамі і ўвядзена абавязковая сертыфікацыя па патрабаваннях энергаэфектыўнасці», — адзначылі ў Дзяржстандарце.

Дар'я ГАСЦІЛОВІЧ.

■ Будзь у курсе!

ПРАВА НА БЯСПЛАТНЫ ПРАЕЗД ДЛЯ ШКОЛЬНІКАЎ — БЕСТЭРМІНОВАЕ

Для школьнікаў Мінскага раёна і сталіцы захоўваецца права бясплатнага праезду на вучобу. Гэта рэгламентавана рашэннем Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў ад 16 лістапада 2016 года №247, якое апублікавана на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале.

Дакументам уносяцца змяненні ў рашэнне Мінгарсавета №232 ад 13 верасня 2016 года «Аб дадатковых мерах па сацыяльнай падтрымцы навучэнцаў». Устаноўлена, што права на бясплатны праезд маюць навучэнцы сталічных устаноў агульнай сярэдняй і спецыяльнай адукацыі Мінска на грамадскім транспарце, які ажыццяўляе гарадскія аўтамабільныя перавозкі пасажыраў у рэгулярных зносінах, гарадскім электрычным транспарце і ў метрапалітэне. Таксама такая падтрымка прадугледжана для на-

вучэнцаў, якія пражываюць на тэрыторыі Мінскага раёна, для праезду ў прыгарадным аўтамабільным транспарце ў рэгулярных зносінах да месца вучобы і назад у перыяд з 1 верасня па 30 жэрвеня. Права на бясплатны праезд рэалізуецца на падставе электроннай карткі навучэнца (пры яе адсутнасці — даведкі), якая пацвярджае навучанне ў сталічнай установе адукацыі. Паводле інфармацыі дзяржаўнай установы «Сталічны транспарт і сувязь», раней меры сацыяльнай падтрымкі навучэнцаў замацоўваліся ў некалькіх дакументах, тэрмін дзеяння якіх заканчваўся ў 2016 годзе. У дадзеным дакуменце права на бясплатны праезд носіць бестэрміновы характар. Рашэнне ўступае ў сілу з 1 студзеня 2017 года.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

■ Класныя навіны

ШКОЛА БУДУЧЫНІ — ВАЧЫМА СТАРШАКЛАСНІКАЎ

Рэспубліканскі конкурс для навучэнцаў педагагічных класаў «Будучыя педагогі — пра школу будучыні» ўпершыню праводзіцца ў Беларусі. Яго арганізатарам выступіў Цэнтр развіцця педагагічнай адукацыі БДПУ.

Удзел у конкурсе — выдатная магчымасць для навучэнцаў асэнсаваць ролю прафесіі настаўніка ў святле выклікаў заўтрашняга дня, праявіць свае здольнасці ў навуковым або мастацкім плане, напоўніць школьнае жыццё новымі знаёмствамі і яркімі ўражаннямі, умацаваць сяброўства і супрацоўніцтва паміж педагагічнымі класамі краіны.

Улічваючы шматаспектнасць заяўленай тэмы, старшакласнікі могуць выбраць той аспект, які палічаць найбольш значным (гэта могуць быць інавацыі ў адукацыі, роля настаўніка, вобраз навучэнцаў, інфармацыйныя тэхналогіі ў школе будучыні ці нейкі іншы).

Конкурс праводзіцца ў наступных намінацыях: «Навукова-даследчы праект» (навуковае паведамленне, артыкул, мадэль); «Мультымедычны праект» (прэзентацыя, мультфільм, відэаролік, відэафільм, калаж, малюнак) і «Літаратурная творчасць» (верш, эсэ, нарыс).

Асноўныя крытэрыі ацэньвання работ: аргументаванасць, доказнасць, абгрунтаванасць; адпаведнасць матэрыялу пастаўленай мэце; творчая, арыгінальная падача

матэрыялу; лагічнасць і пісьменнасць прадстаўлення інфармацыі; тэхнічная рэалізацыя працы.

Конкурсныя работы прымаюцца да 15 лютага 2017 года па электронным адрасе: unik.npo@gmail.com. Урачыстае падвядзенне вынікаў і ўзнагароджанне пераможцаў конкурсу адбудзецца вясной 2017 года.

АБИТУРЫЕНТАМ

У ДАПАМОГУ...

Атлас сучаснай навуковай інфармацыі аб Зямлі ўпершыню выдадзены ў БДУ.

Гэта комплекснае картаграфічнае выданне з фізіка-геаграфічным, палітычным і сацыяльна-эканамічным зместам. Яго аўтарамі з'яўляюцца супрацоўнікі географічнага факультэта.

Атлас рэкамендаваны для падрыхтоўкі вучняў сярэдніх і вышэйшых навуковых устаноў да рэспубліканскіх і міжнародных алімпіяд, а таксама да паступлення на прыродазнаўчыя і эканамічныя спецыяльнасці. У ім сабраны мноства інфармацыйных і графічных матэрыялаў — карты, схемы, дыяграмы, табліцы і ілюстрацыі. Такія падрабязныя энцыклапедычныя звесткі дапамогуць зразумець асноўныя географічныя заканамернасці, класіфікацыі ўяўленне аб прыродных кампанентах мацерыкоў, асобных рэгіёнаў і краін.

У рэцэнзаванні картаў атласа прынялі ўдзел навукоўцы, настаўнікі, члены Беларускага географічнага таварыства.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Дома практычна немагчыма перавесці дух: сям'я, работа. А тут да абеду праходзім працэдур, а пасля вучымся. Лекцыі чытаюць як навукоўцы, так і практыкі. Мы пабывалі ў агракамбінаце «Дзяржынскі», дзе нам паказалі, як трэба ўладкоўваць механічныя двары. У гаспадарцы «Радзіма Якуба Коласа» Стаўбцоўскага раёна пазнаёміліся з вопытам работы сваіх калег. Пасля заканчэння курсаў будзем здаваць экзамен і праходзіць тэсціраванне, — расказала **Марыя МАКАРЧУК, дырэктар адкрытага акцыянернага таварыства «Забашэвічы» Барысаўскага раёна**. На гэтую пасадку яе прызначылі пяць месяцаў таму.

— **З якімі цяжкасцямі сустрэліся як малады кіраўнік?** — цікавімся ў яе.

— У кожнай гаспадарцы шмат праблем, але самая галоўная — фінансавая.

Дырэктар сельскагаспадарчага кааператыва «Трайпл-Агра» Лагойскага раёна Дзмітрый ГРАМОВІЧ усяго два гады, як узначаліў гаспадарку. За гэты час яму ўдалося павялічыць надой малака на карову ў паўтара раза. Сёлета гаспадарка павінна выйсці на паказчык у 8 тыс. кілаграмаў на кожную рагулю. У «Трайпле» самая высокая ў раёне ўраджайнасць збожжавых — 56 цэнтнераў з гектара. Спыняцца на дасягнутым амбіцыйны кіраўнік, як запэўнівае сам, не збіраецца.

Роўна год таму ў адкрытае акцыянернае таварыства «Вішнявецкі-аг-

ра» Стаўбцоўскага раёна прыйшоў Віктар Худніцкі. Тое, што ён не паяўся ўзяць на сябе адказнасць за самую праблемную гаспадарку, з вялікай крытыкай запазычанасцю, выклікае павагу.

Галоўнае для залічэння ў кадравы рэзерв вобласці — гатоўнасць да адказнасці, жаданне вучыцца і ўдасканалвацца.

Малады дырэктар сельгаспрадпрыемства «Спадарожнік-Агра» Лагойскага раёна **Юрый ВЕЛІНЕЦ** нарадзіўся ў звычайнай сялянскай сям'і: маці — аператар па адкорме буйной рагатай жывёлы ў СВК «Герваты» на Гродзеншчыне, бацька — газаэлектраэнергетык. Нядаўні выпускнік аграрнай вышэйшай навуковай установы таксама застаўся працаваць у сельскай мясцовасці.

— Усё маё жыццё прайшло ў ёсцы. З дзяцінства марыў узначаліць гаспадарку. Гэта была не проста мара — насланне. І вось задума збылася. На гэтай пасадзе я ўжо амаль два гады. Работа вельмі падабаецца, не магу сябе ўявіць у іншай сферы. Тут нялёгка, але вельмі цікава. Я з тых людзей, хто не можа сядзець на месцы.

Арганізацыя, якую ўзначальвае **Юрый Мікалаевіч**, знаходзіцца на стадыі дасудовага аздараўлення.

— Мы прапрацоўваем усе магчымыя варыянты для адтэрміноўкі фінансавых абавязацельстваў перад крэдытарамі. На сённяшні дзень нам

закрылі пратэрмінаваныя працэнты па банкаўскіх крэдытах. Арганізацыя цяпер зможа развівацца, яна нібы атрымала новае сэрца. Думаю, усё ў нас будзе добра, — кажа **Юрый Велінец**.

— **Як з галоўнымі спецыялістамі? Удаलोся сфарміраваць каманду?**

— Напачатку былі праблемы, а цяпер каманда прафесіяналаў у нас ёсць. Таму я спакойна сябе адчуваю на курсах. Тут даюць шмат у прафесійным плане, знаёмлюся з калегамі, з якімі давядзецца разам працаваць. Набыў веды па ўдасканаленні тэхналогій у раслінаводстве і жывёлагадоўлі, у пытаннях антыкрызіснага кіравання.

Такую форму работы з маладымі кіраўнікамі сельгасарганізацыі і раёнаў увёў Сямён Шапіра, калі працаваў на пасадзе старшыні Гродзенскага аблвыканкама. Як паказвае час, апраўдала такая практыка сябе і на Міншчыне.

— Мы сабралі вас сюды, каб вы павучыліся, падумалі, падлячыліся, — звярнуўся да слухачоў **Сямён Барысаў**. — Вы працуеце без выхадных: тут забалела, там закалола — таблетку глынулі і ўперад. Тут жа вы праходзіце дэталёвае медыцынскае абследаванне. Гэта дазваляе своечасова выявіць хваробу. Былі выпадкі, калі медыкі знаходзілі першапачатковую стадыю анкалогіі. Высвятлялася, што людзі перанеслі інфаркт на нагах. А самае галоўнае ў нашым жыцці — спыніцца і падумаць. Цяпер на гэта ў вас ёсць час.

Таццяна ЛАЗОВСКАЯ. lazovskaya@zviazda.by

ХТОВІНАВАТЫЎ ДЗІЦЯЧАЙ АГРЭСІІ?

Паасобку

не папярэдзіць

— Узрасла колькасць учыненых дзеянняў асабліва цяжкіх і цяжкіх злачынстваў (з 17 да 29) у стане наркатычнага ап'янення (з 6 да 13), колькасць правапарушэнняў, здзейшаных у стане алкагольнага ап'янення — на ранейшым высокім узроўні (25 злачынстваў). Значна ўзрасла колькасць крываўных спраў з удзелам непаўналетніх у Віцебску, Дубровенскім, Лепельскім, Полацкім раёнах. Больш зарэгістравалі групавыя і рэцыдывныя парушэнняў закона, — канстатуе **выконваючы абавязкі пракурора Віцебскай вобласці Аляксандр СІДАРОВІЧ**.

У прыватнасці, хутка пачнецца суд над 7 хлопцамі. Ім інкрымінуецца здзяйсненне некалькі гадоў таму шэрагу злачынстваў, накіраваных на распальванне расавай нянавісці. Яны абвінавачваюцца ў тым, што збівалі замежных студэнтаў. Гэтым маладым людзям падабалася публічная дэманстрацыя нацысцкіх сімвалаў: тату, вітаняў.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Кіраўніцтва пракуратуры тлумачыць рост злачыннасці тым, што суб'екты прафілактыкі правапарушэнняў (камісіі па справах непаўналетніх, органы апекі і папярэдняга нагляду, упраўленні адукацыі, аховы здароўя, працы і сацыяльнай абароны, унутраных спраў і іншыя) расслабіліся. У прыватнасці, не наладжаны абмен інфармацыяй аб асобах, якія ўцягваюць дзяцей у антыграмадскія паводзіны, аб праблемных падлеткавых групах.

Бацькі як пагроза

Падчас тэматычнага каардынацыйнага пасяджэння ў аблвыканкаме адбылася няпростая размова. Заўвагі і прэтэнзіі ад пракурораў пачулі кіраўнікі розных узроўняў і ведамстваў.

— Злачыннасць сярод непаўналетніх — паказчык працы педагагічных калектываў. На жаль, даводзіцца ў літаральным сэнсе слова ратаваць дзяцей ад тых, хто павінен пра іх клапаціцца: прыходзіцца выхоўваць і бацькоў, — канстатаваў **Дзмітрый ХОМА, начальнік упраўлення адукацыі Віцебскага аблвыканкама**.

Кіраўнікі праваахоўных органаў заклікаюць дырэктараў навуковых устаноў не ўтойваць негатыў. Напрыклад, трэба паведаміць у міліцыю пра дзяцей, якія ўжываюць наркатыкі. Тым больш пра факты іх распаўсюджвання. І трэба заахвочваць педагогаў за такую аператыўную прафілактычную работу.

Намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Уладзімір ПЕНІН падкрэсліў, што ў справе прафілактыкі правапарушэнняў не павінна быць фармалізму.

— Неабходна прафесійна высвятляць, як дзіця трапіла ў цяжкую жыццёвую сітуацыю, — лічыць ён. — Заўсёды ёсць магчымасць нармалізацыі сямейнай абстаноўкі. У тым выпадку, калі неабходна дзяржаўная абарона, меры павінны прымацца неадкладна. Патрэбны дадатковыя меры па забеспячэнні абароны непаўналетніх ад усіх відаў эксплуатацыі і грубых адносін.

Сёлета за парушэнні адпаведнага заканадаўства ўнесены 460 актаў пракурорскага нагляду. Да дысцыплінарнай і адміністрацыйнай адказнасці прыцягнулі 470 вінаватых.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@zviazda.by